

követi: pontosan miféle madár is bukkan fel a csata helyszínén? A lehetséges válaszok mérlegelése egy kevésbé hangsúlyos oldaláról igyekszik bemutatni az eposzba foglalt antik világ máig élő félelmeit.

Konkoly Sándor (*PTE Szentágotthai János Szakkollégium*)

A szibériai Petőfi-legendák kultúrtörténeti aspektusai

„A lánnglelkű költő korán elhalt. Senki sem tudja, hol és mikor” – írja róla Jókai 1854-ben, s való igaz, halálának körülményei mindmáig tisztázatlanok. 1849. július 31-én eltűnt a segesvári-fejéregyházi ütközetben, azóta sem élve, sem holtan nem látta hiteles szemtanú. Elesett, netán elmenekült? Túlélte, túlélhette a csatát és hadifogolyként hurcolták el, vagy névtelen tömegsírban nyugszik? A kérdésre másfél évszázad múltán sem kapunk megnyugtató választ, melynek időről-időre erőre kapó kísérletét gyakran érzelmi, politikai, egzisztenciális, ál-, vagy féltudományos aspektusból szemlélve közvetíti felénk a média. A szabadságharc leverése után legendák százai születtek a bujdosó Petőfiről, rabságáról, halálának körülményeiről, vagy éppen hazát mentő dicsőséges visszatérésének részleteiről. Munkámban a Petőfi-kutatások egyik kevésbé ismert vetületét, a feltételezett szibériai életút kultúrtörténeti aspektusait vizsgálom. Tudunk versekről, történetekről, fényképekről, szemtanúk beszámolóiról és egyéb dokumentumokról, amelyek I. világháborús magyar hadifoglyok közvetítésével válnak ismertté, így jutnak el ismét hazai földre, megjelennek a Bajkál környéki folklórban, vagy alkalomadtán a helyi orosz sajtóban. Az 1920-as, és '30-as évekből, orosz etnográfusok gyűjtéséből szintén ismerhetünk néhány tucat verset, amelyet a híres „*venszki major i poet*” szerzeményeként, vagyis Petőfi életművének részeként tartanak számon egyes hazai és orosz kutatók. A többségében Peterfi, Petifájev, Zander és Petrovics szignóval jelzett Bajkál-menti költeményeket később orosz és kárpátaljai irodalomtörténészek, Petőfi-kutatók, folkloristák elemezték, majd lelkes műgyűjtők közvetítésével kerültek a magyarországi hivatásos és amatőr kutatók látóterébe. Az újabb adatok tükrében felcsillanó remények hívták életre többek közt az 1989-es szibériai Petőfi-expedíciót, amelynek részletei és eredményei ugyan nem képezik részét jelen kutatómunkának, de kétségtelenül megalapozzák a további vizsgálatok szükségszerűségét.

Csondor Soma (*PTE*)

Férfikezek a női intimszférában

A dolgozat célja, Roman Polanski *Iszonyat* (*Repulsion*, 1965) című pszichológiai horrorfilmjének feminista megközelítése vizuális, stilisztikai sajátosságainak, valamint egyes jeleneteinek és beállításainak értelmezésén keresztül. Bizonyítani kívánom azt is, hogy a vizsgált mű, implicit módon reprezentálja a fallocentrikus társadalom általi nőket ért elnyomást. Előadásom elsődlegesen a film egy bizonyos

jelenetét tárgyalja, melyben a voyeurizmusnak kitüntetett szerepet tulajdoníthatunk. Az ábrázolt szkopofília ugyanis a mozinézó filmbéli leképeződéseként értelmezhető Christian Metz *A képzeletbeli jelentő* valamint, Thomas Elsaesser és Malte Hagener *Cinema as Window and Frame* című tanulmányok alapján. Ebből az állításból kiindulva jut dolgozatom arra a következtetésre, mely szerint egy szubjektív beállítás, s annak előzménye, cselekménybeli kontextusa révén létrejön egy metalepszis. Ennek célja, hogy felhívja a figyelmet a velünk élő, kollektív társadalmi problémára és felelősségre a nőket ért szexuális elnyomást illetően.

Sitkei Dóra (*ELTE Eötvös József Collegium*)

Hogy ugratnak más nyelvek beszélői? – egy empirikus kutatás tanulságai

Az egymással általában közeli kapcsolatban álló személyek közül ugrathatja egyik a másikat, az egymáshoz képest meghatározódó helyzetük függvényében. Egyfelől a közeli kapcsolatot erősítheti az ugratás, más esetben burkolt fenyegetésként, kritikaként a sértés határát súrolhatja. Ekkor a társas interakció egyfajta kontrolljaként szerepel az ugratás, általában valamely apróbb renitensségre (például dicsekvésre) való reakcióként, az eredeti „rend” helyreállítása céljából.

Az előadás során egy kérdőíves kutatás eredményét mutatom be, mely során egy ugratási szituációra nem magyar anyanyelvű, magyarul legalább középfokon tudó személyektől kértem választ, mit mondanának az adott szituációban. Az előadás során szeretném bemutatni a kutatás eredményeit, megemlítve a nehézségeket is.

Gombkötő Bence (*SZTE Móra Ferenc Szakkollégium*)

A mongol lószínnevek nyelvészeti elemzése

A színnevek kutatása már régóta foglalkoztatja az embereket és a tudományt. A kutatások során betekintést nyerhetünk egy nyelvbe és megismerhetjük annak kulturális hátterét. Előadásomban a klasszikus mongol nyelvben szereplő lószínneveket vizsgálom morfológiai, szemantikai és etimológiai szempontból. A mongol kultúrában a lovak kitüntetett szerepet kapnak az élet minden területén, fontosságuk ellenére a velük kapcsolatos színnevek kutatásából hiány mutatkozik. A mongol nyelvág Altaji nyelvcsaládban betöltött szerepének és az egymás közötti kapcsolatainak viszonyáról, illetve a klasszifikációjának a bemutatása után a klasszikus mongol nyelvben lévő alapszínnevekből kiindulva mutatom be, és elemzem először az állatokra vonatkozó, majd csak a lovakra használt összetett, és képzőkkel ellátott színneveket. A képzőket típus alapján rendszerezem, illetve a szóösszetételek struktúráját is bemutatom. A mongol színnevekre vonatkozó irodalom meglehetősen csekély, csak rövid cikkek ill. tanulmányok foglalkoztak a